

HDQ-16080002030301 Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December - 2017

Advanced Cost Accounting : GRP - 1 - ACC

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુનાં અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ (અ) “માધવ મેન્શન”નાં કારખાનાની જાન્યુઆરી ૨૦૧૭નાં અંદાજપત્રીય અને ૧૦ ખરેખર ઉત્પાદન અંગેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

અંદાજપત્ર મુજબ ઉત્પાદન ૬૦૦ એકમો.

અંદાજપત્ર અનુસાર ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. ૧૫,૬૦૦.

એક એકમનાં ઉત્પાદન માટે પ્રમાણ સમય ૨૦ કલાકો.

મહિનાનું ખરેખર ઉત્પાદન ૫૦૦ એકમો.

મહિના દરમિયાન ખરેખર થયેલ ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. ૧૪,૦૦૦.

મહિના દરમિયાન થયેલ ખરેખર કલાક ૯,૦૦૦ કલાકો.

ઉપરોક્ત વિગત પરથી :

(૧) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન

(૨) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ - ખર્ચ વિચલન

(૩) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન શોધો.

(બ) “કિખા લિ.”ના ઉત્પાદન વિભાગને લગતી માહિતી નીચે મુજબ ૧૦
આપવામાં આવી છે :

વિગત	અંદાજિત	ખરેખર
ઉત્પાદન	૪,૦૦૦	૩,૮૦૦
કામના દિવસો	૨૦	૨૧
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ રૂ.	૪૦,૦૦૦	૩૯,૦૦૦

તમારે નીચેનાં વિચલનો ગણવાનાં છે :

- (૧) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન
- (૨) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ જથ્થા વિચલન
- (૩) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન
- (૪) કેલેન્ડર વિચલન.

અથવા

- ૧ “અમીધારા લિમિટેડના” ઓક્ટોબર, ૨૦૧૭ના ખર્ચાને લગતી વિગતો નીચે મુજબ આપવામાં આવેલ છે :

૨૦

વિગત	અંદાજપત્ર	ખરેખર
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ રૂ.	૮૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ રૂ.	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦
ઉત્પાદન (એકમોમાં)	૨૦,૦૦૦	૨૨,૦૦૦
કલાકો	૨૦,૦૦૦	૨૨,૫૦૦
કામના દિવસો	૨૫	૨૬

ગણતરી કરો :

- (૧) કુલ પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન
- (૨) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ :
  - (અ) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન
  - (બ) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ - ખર્ચ વિચલન
  - (ક) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન.
- (૩) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ :
  - (૧) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન
  - (૨) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ - ખર્ચ વિચલન.
  - (૩) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ જથ્થા વિચલન
  - (૪) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન
  - (૫) કેલેન્ડર વિચલન.

૨ એક કંપનીના જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ના મહિનાનાં અંદાજિત વેચાણની માહિતી નીચે મુજબ છે : ૨૦

વસ્તુ - A ૧,૮૦૦ એકમો; એક એકમની કિંમત રૂ. ૧૦

વસ્તુ - B ૧,૩૦૦ એકમો; એક એકમની કિંમત રૂ. ૨૦

વસ્તુ - C ૨,૪૦૦ એકમો; એક એકમની કિંમત રૂ. ૧૫

ખરેખર વેચાણ નીચે મુજબ છે :

વસ્તુ - A ૨,૦૦૦ એકમો; એક એકમની વેચાણ કિંમત રૂ. ૧૧

વસ્તુ - B ૧,૪૦૦ એકમો; એક એકમની વેચાણ કિંમત રૂ. ૧૮

વસ્તુ - C ૨,૨૦૦ એકમો; એક એકમની વેચાણ કિંમત રૂ. ૧૬

વસ્તુ A, B અને Cની એક એકમદીઠ પ્રમાણ પડતર અનુક્રમે રૂ. ૯, રૂ. ૧૭ અને રૂ. ૧૩ હતી. નફાકારકતાની પદ્ધતિ મુજબ વેચાણના વિચલનો ગણો.

અથવા

૨ વેચાણને લગતી નીચેની વિગતો પરથી નીચેના વિચલનો શોધો : ૨૦

વસ્તુ	પ્રમાણ			ખરેખર		
	જથ્થો એકમો	એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.	કુલ રકમ (રૂ.)	જથ્થો એકમો	એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.	કુલ રકમ રૂ.
A	૫,૦૦૦	૫	૨૫,૦૦૦	૬,૦૦૦	૬	૩૬,૦૦૦
B	૪,૦૦૦	૬	૨૪,૦૦૦	૫,૦૦૦	૫	૨૫,૦૦૦
C	૩,૦૦૦	૭	૨૧,૦૦૦	૪,૦૦૦	૮	૩૨,૦૦૦
	૧૨,૦૦૦		૭૦,૦૦૦	૧૫,૦૦૦		૯૩,૦૦૦

- (૧) વેચાણ મૂલ્ય વિચલન
- (૨) વેચાણ જથ્થા વિચલન
- (૩) વેચાણ કિંમત વિચલન
- (૪) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન
- (૫) વેચાણ પેટા જથ્થા વિચલન શોધો.

- ૩ (અ) “શિવાજી લિમિટેડ” વસ્તુ “M”નું ઉત્પાદન કરે છે. “M”ના પ્રથમ એકમની પડતર નીચે મુજબ છે : ૧૦
- કાચો માલ : રૂ. ૮૦,૦૦૦ પ્રતિ એકમ
મજૂરીની પડતર : રૂ. ૧૨૦ પ્રતિ કલાક; ૩૦૦ કલાકો
ચલિત શિરોપરી ખર્ચ : રૂ. ૪૦ પ્રતિ કલાક
- જો ૮૦% અધ્યયન વક્રની અસર હોય તો ૧ (એક) તથા ૮ (આઠ) એકમોનું ઉત્પાદન કરવાની પડતર તથા સરેરાશ પડતરની ગણતરી કરો.
- (બ) અધ્યયન વક્રની ઉપયોગિતા સમજાવો. ૫
- અથવા**
- ૩ પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પદ્ધતિના તબક્કાઓ અને ફાયદા (મહત્વ) સવિસ્તર સમજાવો. ૧૫
- ૪ કોઈ પણ ત્રણનાં જવાબ આપો : ૧૫
- (૧) પડતર ઓડિટનાં હેતુઓ સમજાવો.
(૨) પડતર ઘટાડાની લાક્ષણિકતાઓ.
(૩) પડતર ઘટાડાની ટેકનિક્સ (યુક્તિઓ).
(૪) પડતર અંકુશનાં હેતુઓ.
(૫) પડતર અંકુશનાં ફાયદાઓ.
(૬) પડતર ઘટાડો અને પડતર અંકુશ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right.

- 1 (a) The data from the budget and actual data of "Madhav Mention" factory for January, 2017 are as follow : 14
- Budgeted production 600 units.
Budgeted variable overheads Rs. 15,600.
Standard time for production of one unit : 20 hours
Actual production during the month : 500 units
Actual variable overhead expenses for month Rs. 14,000
Actual hours during the month 9,000 hour's

From the above data calculate :

- (1) Variable overhead cost variance
- (2) Variable overhead expenditure variance
- (3) Variable overhead Efficiency variance

- (b) Following is the information of production department of "Krishna Ltd." : **10**

<i>Particular</i>	<i>Estimate</i>	<i>Actual</i>
Production	4,000	3,800
Working day's	20	21
Fixed overhead Rs.	40,000	39,000

You are calculate the following variance :

- (1) Fixed overhead variance
- (2) Fixed overhead volume variance
- (3) Fixed overhead efficiency variance
- (4) Calendar variance.

OR

- 1 The details of overhead of "Amidhara Ltd." For October, 2017 are as follows : **20**

<i>Particular</i>	<i>Budgeted</i>	<i>Actual</i>
Fixed overhead Rs.	80,000	90,000
Variable overhead Rs.	1,00,000	1,20,000
Production (units)	20,000	22,000
Hours	20,000	22,500
Working day	25	26

Calculate :

- (1) Total overhead cost variance.
- (2) *Variable overhead :*
  - (a) Overhead variance
  - (b) Overhead expenditure variance
  - (c) Overhead efficiency variance.
- (3) *Fixed overhead :*
  - (1) Overhead variance
  - (2) Overhead expenditure variance
  - (3) Overhead volume variance
  - (4) Overhead efficiency variance
  - (5) Calendar variance.

- 2 A company has budgeted the following sales for January, 2017 : 20

Product - A 1,800 unit's at Rs. 10 per unit

Product - B 1,300 unit's at Rs. 20 per unit

Product - C 2,400 unit's at Rs. 15 per unit

The actual states are as under :

Product - A 2,000 unit's at Rs. 11 sales price per unit

Product - B 1,400 unit's at Rs. 19 sales price per unit

Product - C 2,200 unit's at Rs. 16 sales price per unit

The cost per unit of A, B and C was Rs. 9, Rs. 17 and Rs. 13 respectively. Calculate sales variance. Based on profit.

OR

- 2 From the following information of sales related calculate the variance : 20

<i>Pro- duct</i>	<i>Budgeted</i>			<i>Actual</i>		
	<i>Quantity (units)</i>	<i>Sale price per Unit Rs.</i>	<i>Total Rs.</i>	<i>Quantity (units)</i>	<i>Sales price per unit Rs.</i>	<i>Total Rs.</i>
A	5,000	5	25,000	6,000	6	36,000
B	4,000	6	24,000	5,000	5	25,000
C	3,000	7	21,000	4,000	8	32,000
	12,000		70,000	15,000		93,000

- (1) Total sales value variance
  - (2) Sales volume variance
  - (3) Sales price variance
  - (4) Sales mix variance
  - (5) Sales sub-volume variance
- 3 (a) "Shivangi Ltd." produced product "M" cost of producing first unit of "M" is as under : 10
 Raw materials Rs. 80,000.
 Labour cost : 300 hours at Rs. 120 per hours
 Variable overhead : Rs. 40 per hours.
 If there is 90% learning curve effect. Compute the cost of producing 1 (one) unit and 8 (eight) unit of product "M" as well as average cost per unit.
- (b) Discuss the uses of Learning Curve. 5

OR

- 3** Explain the stages and Advantages (important) of activity based costing system. **15**
- 4** Write note : (any **three**) **15**
- (1) Explain the objective of Cost Audit
  - (2) Characteristics of Cost Reduction
  - (3) Techniques of Cost Reduction
  - (4) Objectives of Cost Control
  - (5) Advantages of Cost Control
  - (6) Cost Reduction and Cost Control.
-